

'Een voorbeeld voor andere

'Een prettige wijk, waar het plezierig is om te vertoeven.'

Zo omschrijft de jury van het 'Beste Politiekeurmerk Veilig Wonen project 2009' de nieuwbouwwijk Dragonder-oost in Veenendaal. Dat komt voor een belangrijk deel door de intensieve samenwerking tussen gemeente, projectontwikkelaars en corporatie onder regie van het Ontwikkelingsbedrijf Veenendaal-oost. Een mooi voorbeeld voor andere gemeenten die met het keurmerk aan de slag willen gaan, aldus de jury.

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een veiligheidsinstrument dat bijdraagt aan de fysieke en sociale veiligheid in en rond woningen, wooncomplexen en wijken. Het keurmerk stelt eisen aan het ontwerp van de woonomgeving, het wooncomplex en de individuele woning. Het keurmerk stelt ook andere eisen, gericht op voorzieningen (bijvoorbeeld verlichting) of een beheerplan waardoor het groen overzichtelijk blijft en graffiti snel wordt verwijderd. In wijken waar de PKVW-partners, zoals gemeente, woningbouwcorporaties, politie en burgers het toepassen, neemt het inbraakrisico sterk af en neemt de veiligheidsbeleving van bewoners aanzienlijk toe. Zo hebben woningen met het PKVW tot 90 procent minder kans op een geslaagde inbraak.

Vast uitgangspunt Veenendaal hanteert het PKVW inmiddels al jaren als vast uitgangspunt voor nieuwbouwprojecten. De aandacht voor veilig bouwen vindt zijn grondslag in een besluit van het college van B&W in 2004. Toen werd vastgesteld dat het keurmerk het leidende beginsel is bij de ontwikkeling van nieuwbouw. Niet alleen wordt aan de eisen van het PKVW voldaan, ook alle aanbevelingen van het keurmerk worden overgenomen. Dit houdt in dat, voorafgaand aan de toestemming tot bouw, met elke ontwikkelaar een overeenkomst wordt gesloten waarin ook het PKVW is vastgelegd. Bovendien wordt, zowel bij het indienen van het

ontwerp als bij de daadwerkelijke bouw, gelet op alle aspecten van het PKVW. In Veenendaal wordt druk gebouwd. In de afgelopen jaren zijn het noordelijke en het zuidelijke deel van Dragonder-oost gebouwd. Het eerstgenoemde deel bestaat uit 419 PKVW-gecertificeerde woningen. Omdat alle woningen gecertificeerd zijn, is voor dit deel van de wijk ook het keurmerk Veilige Wijk afgegeven. Als de werkzaamheden voor het zuidelijke deel van Dragonder-oost (377 woningen) zijn afgerond, wordt ook voor dit deel van de wijk certificatie aangevraagd. De aangrenzende nieuwbouwwijk Veenendaal-oost (3200 woningen) wordt ook gebouwd volgens de principes van het keurmerk Veilige Wijk.

Beste PKVW-project 2009 Om na te gaan in hoeverre de activiteiten in Veenendaal zich verhouden met andere projecten, besloot de gemeente zich in te schrijven voor het 'Beste PKVW-project 2009'. Deze prijs van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) wordt jaarlijks uitgereikt aan een gemeente die een voorbeeldfunctie vervult bij de toepassing van het keurmerk. Het CCV beheert het politiekeurmerk sinds eind 2004. De uitreiking van het 'Beste PKVW-project' valt onder dat beheer.

De jury besloot op basis van de inschrijvingen drie projecten te nomineren: Almere met het project Almere Poort, Amstelveen met het project Westwijk Zuidwest en Veenendaal met Dragonder-oost. Drie verschillende projecten, maar alle drie met eigen (veiligheids) kwaliteiten waarmee zij zich duidelijk onderscheiden ten opzichte van andere projecten.

Borging In december 2009 bezochten de onafhankelijke juryleden de genomineerde gemeenten om, aan de hand van een uitgebreide vragenlijst en schouw, de wijken te kunnen beoordelen. Zij werden begeleid door een aantal betrokken veiligheidspartners van de wijk, zoals ontwikkelaars, beleidsmedewerkers, adviseurs, corporatiemanagers en beheerders. Na afloop van de drie bezoeken meende de jury dat Veenendaal

BROCHURE

Om gemeenten op weg te helpen is er de brochure 'PKVW voor gemeenten'. Hierin wordt het PKVW en de rol die gemeenten hebben bij de implementatie ervan nader toegelicht. De brochure verwijst ook naar het nieuwe online stappenplan voor de implementatie van het PKVW. Het stappenplan is een leidraad voor gemeenten om het PKVW binnen vijf stappen in te voeren in de eigen organisatie, en om de uitvoering af te stemmen met externe partners. Het stappenplan is beschikbaar via www.politiekeurmerk.nl/gemeenten/stappenplan.

gemeenten'

daal met de nieuwbouwwijk Dragonderoost (noordelijk en zuidelijk deel) het beste aantoonde hoe het PKVW een integraal onderdeel is van het gemeentelijk stedenbouwkundig ontwerp. Ook de beheeractiviteiten om deze wijk ook in de toekomst veilig, schoon en aangenaam te houden, werden geprezen door de jury. Het borgen van het keurmerk bij alle

samenwerkingspartijen was één van de beoordelingscriteria. Sinds 2004 hebben de gemeenten in Nederland de regierol gekregen voor het PKVW. De jury constateerde dat Veenendaal de kennis over het politiekeurmerk goed probeert te borgen, zodat het nog heel lang een bekende standaard blijft in de gemeente. Dit wordt bevorderd door een goede samenwerking met ontwik-

kelaars en corporaties, plus de inzet van een vaste adviseur die namens de gemeente inhoudelijk de projecten trekt.

Veiligheidsmaatregelen Eén van de samenwerkingspartners in Veenendaal is woningcorporatie Patrimonium. Deze corporatie heeft, naast de nieuwbouwwoningen in Dragonderoost, nog ►

BESTE PKVW-PROJECT

De prijs voor het 'Beste PKVW-project' wordt jaarlijks uitgereikt aan een gemeente die een voorbeeldfunctie heeft vervuld bij de toepassing van het politiekeurmerk. Het CCV roept gemeenten op om zich dit jaar aan te melden voor de prijs. De selectiecriteria zijn onder meer het behalen van de veiligheidsdoelstellingen, goede en productieve samenwerkingsverbanden en het behouden of verhogen van de leefbaarheid in de wijk.

Op donderdag 18 februari reikte Ida Haisma, directeur van het CCV, de prijs van vijfduizend euro uit aan de burgemeester van Veenendaal, Ties Elzenga. De genomineerde projecten van de gemeente Almere en de gemeente Amstelveen ontvingen een prijs ter waarde van duizend euro als stimulans om door te blijven gaan met veilig ontwerpen, bouwen en wonen. Eerdere winnaars van de prijs zijn de gemeenten Hendrik-Ido-Ambacht met de wijk De Volgerlanden (2008), Amersfoort met de wijk Vathorst (2007) en Helmond met de wijk Brandevoort (2006).

duizenden woningen in de rest van de gemeente. Ook daar is het PKVW inmiddels meer dan tien jaar gemeengoed. Jaarlijks vragen tientallen huurders of er veiligheidsmaatregelen aangebracht kunnen worden. Om de kosten aanvaardbaar te houden, heeft Patrimonium daar speciale regelingen voor getroffen. Op deze wijze hebben ze ruim vijfhonderd woningen voorzien van het PKVW. Daarnaast past de woningcorporatie het PKVW projectmatig toe bij groot onderhoud en renovatie; in de afgelopen drie jaar bij ruim 1500 woningen. Hierdoor is inmiddels meer dan de helft van het woningbezit van Patrimonium voorzien van het keurmerk.

Waardering bewoners Dat het PKVW helpt bij het creëren van een prettige leefomgeving waar bewoners zich veilig voelen, bleek eind 2009 tijdens een serie wijkavonden in Dragonder-oost. Tijdens deze avonden kregen wijkbewoners de gelegenheid om met collegeleden hun gevoelens en ervaringen in hun woonomgeving te delen. Gemiddeld waardeerden de bewoners hun wijk met het cijfer 7,5. De bewoners van woningcorporatie Patrimonium hebben de wijk op basis van veiligheid zelfs een cijfer 8 gegeven.

PKVW-SERVICEBUREAU

Het CCV biedt als beheerder van het PKVW diverse producten en diensten aan voor gemeenten, zoals een duidelijke website (www.politiekeurmerk.nl), informatiemateriaal - waaronder handboeken en divers promotiemateriaal - een servicedesk voor het behandelen van praktijkvragen, het verzamelen van goede voorbeelden uit het land en de mogelijkheid om PKVW-adviseurs in de regio een presentatie te laten geven over de implementatie van dit instrument.

Ook de jury ervaart de wijk Dragonder-oost als een erg plezierige wijk. Deze is ruim opgezet met een gemiddelde dichtheid van circa 26 woningen per hectare. Er zijn diverse speelterreinen, waarbij de speelplekken voor kinderen van nul tot zes jaar tussen de woningen in liggen. Het terrein voor de oudere kinderen ligt nog wel in het zicht van de woningen, maar heeft meer afstand waardoor geluidshinder bij bewoners verkleind wordt. Ook zijn er ruim voldoende parkeerplaatsen. De bevolkingssamenstelling in de wijk is een afspiegeling van die in heel Veenendaal, wat betreft autochtonen, allochtonen en gehandicapten. De mix van huur- en koopwoningen is met het oog niet waar te nemen. Het PKVW-wijk-bord dat aan het begin van de wijk hangt, geeft nog eens aan dat het hier om een veilige wijk gaat. Al met al een terechte winnaar en een voorbeeld voor andere Nederlandse gemeenten.

■ Judith Hagendijk
Communicatieadviseur bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.